

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Organ za slovenske vojnike in civilne v vojni — in pravice in roke — v državi in tujini

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHOEJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKÉ ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of some Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKE
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

MAJ
1 P Filip in Jakob
2 T Atanacij
3 S Vasilja sv. Kr.
4 O Florijan, muč.
5 P Pij
6 S Janez Dam.
7 N 4. po Velik.
8 P Monika
9 T Gregorij
10 S Antonin
11 Marnet
12 P Pantraj
13 S Robert
14 N 5. po Velik.
15 P Isidor
16 T Janez Nepomuk

STEV. (NO.) 88.

CHICAGO, ILL., SOBOTA, 6. MAJA — SATURDAY, MAY 6, 1939

LETNIK (VOL.) XLVIII.

Rusija razočarala Anglijo - Hitler skuša obdržati Italijo

Odstop sovjetskega komisarja za zun. zadeve, Litvinova, iz vlade povzročil zmedo med angleškimi diplomati. — Anglija utegne zopet nastopiti politiko pomirjanja. — Možnost zveze med Nemčijo in Rusijo.

London, Anglija. — Angleški diplomati so znova na križpotju in ne vedo, v katero smer se naj bi obrnili. Sovjetska Rusija jim je zmešala vse račune. Vest, ki je prispela v sredo zvečer iz Moskve, namreč, da je bil vržen iz sovjetske vlade zunanji komisar Litvinov, grozi postati za Anglijo in enako za Francijo tako usodnega pomena, da boste morali ti dve državi brzkone preurediti popolnoma svojo zunanjo politiko.

Litvinov je sicer samo ena oseba in bi se v normalnih časih ne polagalo take važnosti na to, ali sedi v zunanjem komisarjatu on, ali kdo drugi; ravno v sedanjem času pa se temu dejstvu pripisuje velik pomen. Litvinov je bil namreč voditelj tistih sovjetskih diplomatov, ki so zagovarjali ožje sodelovanje Rusije z evropskimi demokratičnimi državami proti agresivnim diktatorjem. To svoje stališče je Litvinov pogosto očitno pokazal pri zborovanjih Lige narodov, predvsem pa lani, ko je šlo za čehoslovaško afero. Ravno zdaj je bil tudi on glavna osebnost pri pogajanjih, ki so vršile med Rusijo in Anglijo za medsebojno obrambo.

Da se je sredi teh pogajanj moral Litvinov umakniti iz vlade, je za Anglijo v resnici usodno znamenje. Kak povod je bil pravzaprav za padeč Litvinova, se ne ve, kajti objava sovjetske vlade poroča le, da "je bil oproščen svojih dolžnosti na lastno prošnjo". In da bo zunanji komisarjat v naprej vodil načelnik vlade, V. Molotov. Razlaga pa se lahko, da je prišlo do tega, ker sovjeti niso bili zadovoljni z Litvinovo politiko in z njegovim prizadevanjem, da bi se Rusija vmešavala v evropske zmede.

Nič presenetljivega ne bo, ako bo odstoj Litvinova povzročil popolni preokret v evropski mednarodni politiki. Zdjaj, ko je postalo docela negotovo, da bi se mogla pričakovati kaka pomoč iz Rusije, je zelo verjetno, da bo Chamberlain nastopil zopet svojo staro politiko pomirjanja in popuščanja napram diktatorjem. V resnici so se že pričeli te vrste dopisniki oglašati v nekaterih časopisih, ki stojijo v ožjih zvezah z vlado. Eden naravnost priporoča, naj bi se napravil ponoven poizkus, da se zadovoljijo Hitlerjeve zahteve.

Strah pa navdaja Angleže pri misli, če jih ni pri tem že Rusija sama prehitela, namreč, če se ni med tem doseglo kako zblizanje med Nemčijo in Rusijo. O tej zvezi se je govorilo že pred nekaj meseci, a so govorice nato utihle, na kar so se zdaj zopet pojavile, in nekateri se izražajo, da se je morda ravno zaradi te možnosti moral Litvinov umakniti. Zelo značilno je, prvič, da je v zadnjem Hitlerje-

MILIJONI ZA MORNARICO

Ogromna svota priporočena za bojno mornarico.

Washington, D. C. — Odpor za nakazila je ta četrtek priporočal poslanski zbornici odobritev predloga, po katerem bi se nakazalo za ojačanje vojne mornarice Zed. držav 770 milijonov dolarjev. Ta znesek je določen za graditev 23 novih bojnih ladij in 500 aeroplanov. Na ta način bo imela Amerika novih ladij 144 med njimi dve 45,000 tonski. Pred dobrim tednom dni je kongres odobril 508 milijonov dolarjev za izboljšanje in okrepitev armade na suhem.

ITALIJANI SOVRAŽNI NAPRAM NEMCEM?

Pariz, Francija. — Kakor je sklepati iz poročil, ki prihajajo te dni iz Italije, je zveza med Rimom in Berlinom le uradna, nekako prisiljena, in ji italijansko ljudstvo samo ni naklonjeno. Vesti namreč vedo povedati, da so se v nekaterih mestih v severni Italiji vprizorile naravnost sovražne demonstracije proti nemškemu vojaštvu, ki je nastanjeno tamkaj. Do takih izgrediv je prišlo, glasom poročil, v Monzi, blizu Milana, kjer je baje prišlo do spopada celo med nemškimi in italijanskimi častniki. O enakih nemirih se govori tudi iz Milana samega in da je bilo več oseb ubitih, ko so oblasti skušale udušiti demonstracije. V Udinah je prišlo baje do podobnih izgrediv. Vse ceste, po katerih se pomika nemško vojaštvo, katerega je v Italiji, kot se računa, okrog 100,000, so pod vojaško stražo.

CHAMBERLAIN NE DOBI MIRU

London, Anglija. — Pri nekem banketu se je min. predsednik Chamberlain izrazil, da je nevoljen na evropske diktatorje posebno zato, ker mu ne pustijo dovolj časa, da bi se vdal svojemu priljubljenemu opravilu — čitanju. Njih govori se kar vrstijo drug za drugim tako, da včasih ne more najti niti 20 minut, da bi ga kateri ne motil pri čitanju.

IZGONI IN PROTHIZGONI

Berlin, Nemčija. — Anglija je zaduje čase odredila izgon več nezaželjenih nazijskih osebnosti. Nemčija je takoj primerno odgovorila in zadnje sredo ukazala šestem Angležem, da imajo zapustiti državo.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

vem govoru popolnoma izostala običajno rohnenje proti Rusiji

RAZMOTRIVAJO PONUDBO

Štiri severne države bodo odklonile Hitlerjevo ponudbo.

Kopenhagen, Danska. — Od Švedske, Norveške, Finske in Danske bo prejel Hitler na svojo ponudbo za nenapadalni pakt skupen odgovor. Prihodnji tork se namreč sestanejo zunanji ministri teh držav v Kopenhagnu, da bodo razmotrivali ponudbo in sestavili odgovor. Kolikor se more povzre iz sedanjega razpoloženja, bo ponudba odklonjena. Pravijo namreč, da bi se s takim paktom postavila v nevarnost tradicionalna nevtralnostna politika teh držav, češ, da taki pakti niso doslej pokazali drugega kakor, da so le še bolj ogrožali mir.

BANDITA PADLA POLICIJI V ROKE

Detroit, Mich. — Po uspešnem pobegu s kraja, kjer sta izvršila zločin, iz Chicage, sta bila dva bandita zgroda v četrtek ujeta od policija v tukajšnjem mestu. Z njima je bila tudi neka dekle. Policija je postala pozorna na illinojsko licenco na avtomobilu in pričela bežečo trojico zasledovati ter jo končno tudi ujela. Odpravljeni bodo nazaj v Illinois, kjer bodo postavljeni na odgovor za zločin. Oba bandita, namreč 29 letni Orville Watson in Edw. Riley, oba bivša kaznjena v Michiganu, sta v sredo zjutraj izvršila roparski napad na salun na 4623 No. Western, Chicage. Pri tem sta težko ranila dva policista, ki sta bila izven službe in ob tistem času v salunu, ter obenem ustrelila nekega moškega. A tudi eden od nju, namreč Watson, je bil nevarno ranjen in so nekega zdravnikova z orožjem prisilili, da je izvršil operacijo na d njim. Sledil je nato pobeg v Detroit, kjer pa so prišli v roke pravice.

NAZIJSKA PONUDBA JUGOSLAVIJI

Belgrad, Jugoslavija. — Nemčija je ponudila Jugoslaviji trgovskega kredita za 80 milijonov dolarjev, kar bi se imelo uporabljati v medsebojni trgovini tekom prihodnjih desetih let. Pri tem bi Nemčija dobavljala Jugoslaviji tovarniške izdelke, predvsem vojni material, za kar bi dobivala od tukaj poljedelske pridelke. Svoječasno podobno ponudbo je Jugoslavija odbila.

KRIŽEM SVETA

Pariz, Francija. — Iz finančnega ministerstva je prišla zadnja sredo objava, da bo vlada razpisala 15. maja posojila za 160 milijonov dolarjev, kar se bo porabilo za ojačitev obrambnih sil države.

Haag, Nizozemska. — Zaradi ponovnih napadov proti vladi in drugim oblastem je justični minister Goseling preteklo sredo zahteval pravico, da kontrolira nizozemski tisk, češ, da njega pisanje ogrožava varnost države.

Birkenhead, Anglija. — Ob navzočnosti okrog 40,000 ljudi se je v sredo spustila v morje nova 35,000 tonska bojna ladja, katera je dobila ime Prince of Wales. Tri druge podobne ladje so točasno še v gradnji.

ZA DENAR SE VSE NAREDI

Moskva, Rusija. — Italija bi se težko smatrala kot Rusiji prijazna država, saj je v posebnem paktu združena proti njej z Nemčijo in Japonsko. Dokaj čudno se zato sliši, da je ravno Italija zgradila za sovjetke eno bojno ladjo in to ladjo je zadnje sredo italij. zastopnik v imenu Mussolinija slovesno izročil sovjetski vladi v pristanišču v Odesi. Možno je, da se bo v morebitni vojni ta ladja uporabljala proti Italiji sami, toda vsaj zdaj je Italija nekaj zaslužila pri njej.

Oglasi v "Amer. Slovincu" imajo vaikdar uspeh!

NEZANESLJIVA ZAVEZNICA

Hitlerja vzemirja, ker kaže Mussolini prijaznejši obraz Franciji. — Visoke glave na obisku.

Rim, Italija. — V Italiji so točasno kar tri visoke nazijske glave. V četrtek sta odpotovala semkaj Goering in zun. minister von Ribbentrop, dočim je že dalje časa tu vrhovni načelnik nemške armade, von Brauchitsch.

Ena razlaga za te številne obiske se glasi, da se namerava napraviti načrt za čim najožje vojaško sodelovanje med obema državama, dočim druga razlaga ve povedati nekaj povsem nasprotnega, namreč, da so omenjeni veljaki v Italiji zato, da preprečijo njen odpad od osi Rim-Berlin.

Poročila zadnjih dni govore namreč, da je pričel Mussolini kazati prijaznejši obraz Franciji in, da bi bil pri volji, pobotati se z njo. Hitlerjeve politike zadnjega časa Mussolini ne odobrava, zlasti ne njegovega sedanjega pritiska na Poljsko. S to državo je namreč Italija v prijateljskih odnosih in ne vidi nobenega vzroka, da bi šla na strani Nemčije proti njej v vojno, od katere bi imela korist le Nemčija, Italija pa prav nobene.

ŠE EN KRALJEVSKI OBISK V CHICAGI

Chicago, Ill. — Tekom enega tedna ima tukajšnje mesto že drugi kraljevski obisk iz Evrope. V četrtek zjutraj sta prispela semkaj norveški prestolonaslednik Olav in prestolonaslednica Martha in ostale tukaj tri dni. Na kolodvoru se jima je ob prihodu postavila častna vojaška straža, na kar sta se posetnika po kratkem oddihu odpravila po mestu na razgled in razne obiske. Zadnji teden je bil tukaj na obisku danski prestolonasledniški par, Friderik in Ingrid.

Iz Jugoslavije

Odredbe finančnega ministerstva proti prenosu kapitala čez mejo in prinašanju dinarskih bankovcev iz inozemstva. — Na Gorenjskem grade nove vodovode. — Smrtna kosa. — Razne druge novice iz domovine.

Da se prepreči prenos kapitala čez mejo

Beograd, 18. aprila. — Z odlokom finančnega ministra in v namenu, da se prepreči nedovoljen prenos kapitala čez mejo, je prepovedano prinašanje tisočdinarskih, petstodinarskih in stodinarskih bankovcev (za več kot 500 dinarjev) v našo državo. Dogaja se pa, da posamezne osebe o priliki prihoda v našo državo še dalje prinašajo s seboj efektivne dinarske bankovce, nekaterim pa skušajo pošiljati iste njihovi sorodniki iz inozemstva. Ker se strogo nadzoruje in onemogoča prinašanje dinarskih bankovcev iz inozemstva, se opozarjajo vsi zainteresirani, da obveste vse tiste, s katerim imajo v inozemstvu zveze, naj jim pošiljajo denar v tujih valutah, v dolarjih, francoskih frankih, švicarskih frankih, angleških funtih, holandskih goldinarjih, belgah itd., nikakor pa ne v efektivnih dinarskih bankovcih, ki se bodo redno odzemale in stavljali na blokirane račune brez možnosti skorajšnje uporabe.

Vodovodi na Gorenjskem

Kranj, 19. aprila. — Po velikonočnih praznikih so začeli z gradnjo vodovoda Preddvor — Tupalnice — Olševke — Luže in bo brzkone ta vodovod v teku treh tednov dovršen. Iz tega vodovoda se bo napajal tudi Šenčur z okoliškimi vasi, ki so doslej dobivale vodo iz iste cevi kot Kranjčani. Ko bo končan ta vodovod, bo torej glavna cev dovajala v Kranj več vode. Za gradnjo glavnega vodovoda Preddvor — Kranj je prišlo že 9 vagonov cevi, ostale dobave bodo v kratkem prispale. Gradnja tega vodovoda se bo začela koncem aprila, ko bo licitacije potrdilo ministrstvo. Načrti za III. etapno vodovoda t. j. Kranj — Stara Loka se že delajo in se bo z gradnjo tega vodovoda najbrž začelo že prihodnje leto.

Denar je poskušal ponarejati

Ljubljana, 20. aprila. — Mali kazenski senat ljubljanskega okrožnega sodišča je večeraj obsodil 32 letnega delavca Lojzeta Vidgaja iz Poljan pri Primskovem na Gorenjskem na 4 mesece strogega zapora, ker je jeseni lani poskušal ponarejati 20 dinarske kovance. Napravlil si je bil primeren model, pa so ga takoj zalotili, ne da bi bil ponaredil kak kovanec. Sodnikom malega senata je vse priznal.

Zemlja se je odprla

Iz Sarajeva poročajo: V bližini vasi Budimič se je pripetil nenavaden slučaj. Na njivi kmeta Ibra Tira, ki je oral z

voli, je nenadoma nastala odprtina, v katero sta padla vola s plugom vred. Tiro sam je pravočasno odskočil in se tako rešil. Odprtina je zelo globoka, na dnu pa teče podzemski potok.

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrla 16. aprila Terezija Rožman, sestra ljubljanskega škofa Dr. Gregorija Rožmana stara 78 let. — V Novem mestu je umrla Marija Goleš, rojena Grebenc, vdova po urarskem mojstru Francu Golešu, ki je umrl l. 1916. Stara je bila 82 let. — V ljubljanski bolnici je umrl Franc Rupert, poštni poduradnik v pokoju.

Pod vozom

Na Prihovi pri Rečici ob Savinji se je zvrnil voz na 64 letnega posestnika Franca Seniča. Kolo mu je šlo čez desno nogo in mu jo zlomilo v kolku.

Napaden

Nezavesten je bil pripeljan v mariborsko bolnico 25 letni Ivan Šumandl, ključavničar državnih železnic iz Limbuša. Neznanec ga je iz zaseda napadel, udaril po glavi s kolom in ga pobil na tla. Šumandl ima počeno lobanjo.

Tragedija Slovenca v Zagrebu

V maksimirskem gozdu pri Zagrebu so našli nekega večera obešenega kolu 30 letnega človeka, katerega so pozneje prepoznali za sobosilarskega pomočnika Mirka Ornika, starega 32 let, rojenega v Veliki Nedelji na Štajerskem. Ornik je bil poročen in je oče dveh otrok. Bil pa je že dve leti brez zaslужka in družina je morala stradati. Pred kratkim se mu je nudila prilika za zaslужek, toda neki ljudje so ga pripravili oblastem zaradi šumarstva. To ga je tako potrl, da je šel v gozd in se obešil.

Redek slučaj poštenosti

Nenavadno pismo je pred kratkim prejel bjelovarski knjigarnar Cvetko Šarič. V pismu je bilo deset dinarjev in se je glasil: "Jaz sem vam nekoč kot desetletni dečko ukradel v trgovini znak za 10 dinarjev, Zdjaj vam vračam to vrednost, ker preje nisem imel." — Še je poštenje na svetu!

Vino je krivo

Pri neki posestnici v Pečkah pri Makolah so popivali fanje. Ko je vino že začelo delovati, je vstopil v hišo dninar Leopold Canjko iz Pečk, katerega so nahučili, naj jim plača pijače. Ker se ni vdal, so navlili nanj z noži ter mu zadali tri smrtno nevarne vbođljaje v hrbet in rebra.

Po drugih državah se šele pripravljajo na vojno; v Ameriki se je že pričela. Slovesno jo je otvoril podpredsednik Garner, ko je nedavno ob navzočnosti senatorjev in drugih vodilnih osebnosti "izstrelil prvo kroglo". Vsi pa so v prav vselem razpoloženju, kakor jih ob tej priliki kaže gornja slika. Samo baseball sezona se je otvorila, da se ne bo kdo vznemirjal.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razun nedelj, ponedeljkom in dnevom po praznikih.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Slovanske manjšine v Nemčiji

"Völkischer Beobachter" objavlja občirno poročilo o poteku konference, na katero je povabil voditelj zunanje-političnega urada narodno socialistične stranke Alfred Rosenberg v Berlinu nastanjene diplomate in tuje novinarje. Referent je bil nemški notranji minister dr. Frick, ki je govoril o nenemških narodnih skupinah v sklopu tretjega rajha.

Najprej je ugotovil dr. Frick, da je mogoče biti zvest pripadnik svojega naroda in obenem dober državljan tretjega rajha. Nemčija do sedaj še nima točne statistike o številu pripadnikov posameznih narodnih skupin, ki žive v okviru tretjega rajha. To število bo znano šele po ljudskem štetju 17. maja. Največja narodna skupina v rajhu je danes češka. Po monakovskem sporazumu je bilo vključenih v rajh s sudetskimi kraji kakih 300.000 Čehov, ki so bili naseljeni v teh krajih že pred l. 1910. Ti so bili brez nadaljnjega vključenji v delovni proces tretjega rajha. V zvezi s temi Čehi v sudetskimi krajih so bile izdane odredbe da se zagotovi obstoj in razvoj njihovega osnovnošolskega pouka. Čehov, ki prebivajo strnjeno na Češkem in Moravskem, pa ni smatrati za narodno skupino v okviru rajha. Življenski interesi 80 milijonskega nemškega naroda so nujno narekovali potrebo, da se postavi ozemlje, naseljeno s Čehi v Moravski in Češki, pod nemško suvereniteto.

Druga najmočnejša narodna skupina v rajhu, je nadaljeval minister Frick, so Poljaki. Po statistiki iz leta 1933. je bilo v Nemčiji 113.010 oseb, ki so izjavile, da govorijo samo poljsko, in 285.092, ki so izjavile, da govorijo poljsko in nemško. Poljaki imajo danes v Nemčiji 6 javnih in 56 zasebnih ljudskih šol s poljskim poukom, ter dve poljski učiteljski. Tretjo skupino tvorijo Hrvati na Gradiščanskem, ki jih je okoli 40.000. Po večini so to poljedelci. Četrto skupino tvorijo tudi Slovani in sicer Slovenci, ki jih bo okoli 30.000. Pri plebiscitu so se vsi izrekli za tretji rajh.

V nadaljnjem svojem govoru je izjavil dr. Frick, da je v Nemčiji omogočen vsaki narodni skupini samobitni razvoj, pri čemer pa je seveda treba upoštevati bitne državne interese. Dovoljene so organizacije pripadnikov teh narodnih skupin, vendar pa smejo biti njihovi člani samo državljani rajha.

Končno je minister še rekel: "Kar se tiče Hrvatov in Slovencev v rajhu, ki jih je kakih 70.000 vseh skupaj, je treba ugotoviti, da jih je desetkrat manj, kakor pa živi danes Nemcev v Jugoslaviji. Treba bo iskati načina, da se pametno uredi vprašanje pripadnikov ene in druge narodnosti v obeh sosednjih državah."

Iz zadnjih vrstic je vidno, kam ta nemška izjava meri. Glede Slovencev na Koroskem je število precej višje, nego ga navaja Dr. Frick. Ampak Nemci v Banatu in pa Kočevarji povzročajo Nemcem skrbi, dasi imajo ti v Jugoslaviji več svobode in pravic, kakor jo imajo Nemci sami pod Hitlerjem.

Nemci razlagajo svojo politiko

"Frankfurter Zeitung", ki navadno tolmači nemško politiko za inozemske čitatelje, spodbija mnenje, da bi nemška politika ne poznala mej, in piše med drugim:

"Nemčije se ne sme primerjati z vlakom v vsej hitrosti, ki bi ga brez iztirjenja ne bilo mogoče ustaviti. Prav tako se ne sme njene politike primerjati s povojno francosko hegemonijo, dasi predstavlja reakcijo nanjo. Nemška ekspanzija ni pretirana. Ze sama ideja rajha ne sprejema univerzalistične ideje, ki jo je zastopal Karel Veliki in ki jo je nato povzelo sveto cesarstvo. Nacionalni činitelj ostane slej ko prej glavni činitelj v tretjem rajhu, kajti 19. stoletje ni minilo brez sledov v svetu. Očveč je zato spravevanje, katera bo naslednja žrtev. Področja velesil in malih držav je Nemčija priznala. Nihče ne more zanikati, da je bil češkoslovaški primer posebnega značaja. Male države, ki iščejo svoje varstvo v resnični nevtralnosti, se nimajo ničesar bati. Glede velesil pa je treba pripom-

niti, da odgovarja nemška zahteva po vzpostavitvi reda v srednji Evropi zahtevi Francije in Anglije, da ohranita svoj imperij v svetu."

Isti list pripominja, da se seveda zaradi novjših sprememb v srednji Evropi nemške zahteve po vrnitvi bivših kolonij niso prav nič zmanjšale. Nespametno bi tudi bilo misliti, zatrjuje končno list, da Nemčija ne bo podpirala italijanskih zahtev, kajti interesi obeh držav se popolnoma krijejo na vseh področjih. Kar je življenjskega pomena za eno izmed njih, je življenjskega značaja tudi za drugo. Francosko-italijansko sodelovanje ostaja slej ko prej osrednji evropski problem in nikakor ni tako daleč čas, ko bo tudi Mussolini postavil svoje zahteve. Tedaj — in ne v češkoslovaškem primeru — se bo dejansko pokazalo, ali je v Evropi še kaj dobre volje. Francija in Anglija se nista oborožili zaradi Češkoslovaške, temveč zato, ker so še druga vprašanja viseča.

Iz te izjave je razvidno, da Nemci dobro vedo kje Angleže in Francoze žuli čevlji. Te opazke mi ne delamo radi tega, da bi se strinjali z nemško politiko, marveč zato, ker kljub temu, da so Nemci sovražniki demokracije, so pa v tem slučaju povedali Angležem resnico v brk, ki je namreč ta: Anglija in Francija se ne oborožujete res radi zaščite malih narodov! Slučaj Čehoslovaške je tudi dovolj jasno pokazal. Marveč zato, ker vidijo, da ni več daleč čas, ko bota Hitler in Mussolini zahtevala nekako razdelitev kolonij in pa ureditev drugih raznih vprašanj, ki so glavnega življenjskega pomena za Anglijo in Francijo.

PEVSKI PRAZNIK NA SLOVENSKEM DUNAJU

Chicago, Ill.

Pravijo, da je Joliet slovenski Rim, Cleveland ameriška Ljubljana, Waukegan ameriška Vrhnika, in tako naprej. Mi pri Sv. Štefanu tudi nismo kar tako iz zadnje moke, zato bi se spodobilo, da bi tudi mi dobili kako, no ja, tako malo bolj imenitno ime. Skromno predlagam, da bi se pri nas reklo "na slovenskem Dunaju". Na Dunaju imajo slavne cerkev sv. Štefana, pri nas pa ravno tako, da cele vrste drugih podobnosti ne omejujemo.

Brali ste, kako imeniten koncert bodo to nedeljo priredili slovenski Rimljani v Jolietu. Seveda ne gre, da bi mi slovenski Dunajčani od Sv. Štefana preveč zaostajali, zato bomo takoj prihodnjo nedeljo, to je 14. maja, pri nas priredili podoben praznik slovenske pesmi. Nastopili bodo do malega vsi isti zbori kakor tam.

Skoraj vsako leto pride kako novo prijetno presenečenje za naše rojake na slovenskem Dunaju. Letošnja posebnost bo številni in živahno razpoloženi jolietski zbor pod vodstvom spretnega Mr. Rozmana.

To bo ena največjih in najbolj zanimivih koncertnih prireditelj, kar smo jih na našem odru še kdaj imeli, zato prosimo, da bi se naše domače občinstvo odzvalo temu primeru. Da ne bi koga odvrgli z visoko pristopnino, bo to pot pristopnina za vse skupaj, koncert in ples, samo 35c. Koncert se bo začel ob treh popoldne po novem času. Kdor le more, naj pride, pa še

druge opozori. V čast bo ne samo našim sosedom, marveč tudi nam samim, če bo prostorna šentštefanska dvorana za to izredno priliko premajhna.

Prav iskreno vabimo tudi rojake iz Jolietu, Waukegana in No. Chicago, So. Chicago in Pullmana. — Za Adrijo Ivan Racič.

O TEM IN ONEM IZ SOUTH CHICAGO

So. Chicago, Ill.

Ker sem bil že od več strani opominjan, zakaj nič ne poročam iz naše naselbine, naj bo tem željam izpolnjeno. — Najprej naj omenim Velikonoč. Daleč je že za nami, saj se nam že bliža križev tedaj in z njim Gospodov vnebohod, pa bom vseeno omenil o njej. Zares lepo je bilo velikonočno jutro, ki je privabilo v cerkev k vstajenju naravnost ogromno ljudstva. Nič ne bo napačno poročano, če zapisem, da ni bila naša cerkev sv. Jurija tako napolnjena za velikonočni praznik že najmanj trinajst ali štirinajst let. Sedežev, katerih je v naši cerkvi za navadne nedelje več kot preveč, je na Velikonoče primanjkovalo in so morali priti stoli iz dvorane do veljave. Cerkveni kor, kamor so navadno prišli le radovednejši ob času podeljevanja sv. birme, je bil natlačeno poln in bi se bil pod težo gotovo udril, da ni tako solidno zgrajen. Kaj naj rečem o sv. obhajilu? Toliko obhajancev smo imeli priliko opaziti komaj ob času sv. misijona in še takrat ne vselej. Kakor se je k. župnik Rev. Alojzij Medic izrazil, jih je bilo nad 400. Če premislimo da šteje naša naselbina komaj okoli sto slovenskih dru-

žin, je to naravnost ogromno število. Seveda niso bili samo Slovenci, kajti tudi nekaj Italijanov spada v našo cerkev. Druga maša, ki je bilo ob desetih, je bila tudi bolj obiskana kot navadne nedelje in tretja ob pol dvanajstih zopet napolnjena, da si komaj dobil prostor. Velikonoč smo torej obhajali prav lepo in slovesno, kakor se za tak praznik spodobi.

Naslednjo nedeljo 16. aprila so pa pevci cerkvenega pevskega društva Zarja priredili svoj pevski koncert, ob 3 uri popoldne. Bilo je to za našo naselbino nekaj posebnega, kajti v naši dvorani se navadno začenjajo prireditve ob 9 uri zvečer, četudi so napovedane točno za 7:30. To pot, to je na Belo nedeljo letos, je pa nad vse pričakovanje, bila dvorana do tretje ure do malega napolnjena, da so pevci kar z začudenjem gledali, kako je ljudstvo hitelo skupaj. Je bilo pa tudi vredno priti na ta koncert. Poleg domačega cerkvenega pevskega zbora je sodeloval zbor cerkvenih pevcev od fare sv. Jožefa v Jolietu, kateri so to pot pri nas prvič nastopili in se prav dobro odrezali, dalje so prvič nastopili v naši farni dvorani pevci in pevke znanega tukajšnjega najstarejšega pevskega društva Slovan, ki so nam pod vodstvom svojega novega pevovodje g. Ivana Raciča prav lepo zapeli. Da je pevski zbor cerkve sv. Štefana iz Chicago, pod večletnim spretnim vodstvom pevovodje in organista g. Ivana Raciča dobro zapel in žel za svoje petje priznanje, menda ni treba posebej omenjati. — Sploh je bilo petje vseh zborov prav zanimivo in to že po svoji pestri izbiri pesmi. Navzoči so pevcem navdušeno ploskali in jih navduševali, da še za naprej gojijo našo lepo slovensko pesem, ki prav gotovo nima para v širnem svetu. Največ navdušenja je pa povzročila med poslušalci Miss Rose Vukšnic, naša mlada Slovenka, ki je tudi članica pevcev našega cerkvenega kora, ko je zapela solo. Pač, nihče ni pričakoval, da bo tako lepo in dovršeno zapela in prav nič ne bomo presenečeni, če bomo enkrat, kar tudi vsi želimo, poslušali njen glas skozi radio kakor sedaj poslušamo razne operne pevke. Hvala Rose, za tako lep nastop! — Pevski program je bil malo pred šesturo končan, nakar je bila večerja in prosta zabava vse tja do polnoči. — Še nekaj ne smem pozabiti in sicer to, da se v imenu pevskega društva Zarja zahvalim vsem, ki so na tem koncertu sodelovali in na ta ali drugi način pripomogli do tako lepega uspeha, da je društvo potem lahko darovalo \$50.00 za novo seme-nišče oo. franciskanov v Lemontu ter da je še ostalo nekaj dolarjev za katere si bo društvo nabavilo te in one potrebne pesmi.

Naslednjo nedeljo 23. aprila je pa bila v Jolietu velika kegljavska tekma KSKJ. Iz naše naselbine je šlo lepo šte-

vilo kegljaviških skupin, katerih ena, "St. Florian Aces" je dobila prvo nagrado. So se prav lepo pokazali. Ni to karšibodi, med tolikimi stotinami kegljaviških skupin pridobiti si prvo nagrado, zato smo ponosni na take kegljavce. Pa tudi druge naše skupine in kegljavci so odnesli nekaj nagrad. Tudi novinar je bil tam in pravijo, da ga je "lomil", pa so ga drugi še bolj. Nagradi je pa kar dve dobil, sicer ne kakole kolajne, ampak v denarju, zato je pa še danes ponosen, saj je to prva nagrada v osmih letih kegljanja pri teh tekmah. — Ko sem bil v Jolietu, sem se sestel v farni dvorani z več rojaki, katerim se je pa vsem bolj mudilo domov. Je bilo pač že pozno zvečer, če ne zgodaj zjutraj.

V nedeljo 7. maja gredo naši cerkveni pevci v Joliet, da nastopijo pri velikem koncertu ki ga priredijo pevci in pevke slovenske cerkve sv. Jožefa. Želeti bi bilo, da bi se pevcem pridružilo tudi kaj več drugih rojakov in takoj pokazalo da znajo vsi ceniti jolietke rojake, ki so v velikem številu prihitali s svojimi pevci na Belo nedeljo k nam. Mnogi so obljubili da pojdejo. Če bodo obljubo držali, bomo pa videli. — Naslednjo nedeljo 14. maja se pa vidimo pri sv. Štefanu v Chicagi, kamor tudi pojdejo naši cerkveni peči, da vrnejo uslugo, ki so jo izkazali chikaški pevci njim na Belo nedeljo. Na svidenje v Jolietu in v Chicagi.

Novinar

DOLENJSKE NOVICE

Iz Temeenske doline

V Dobrničah so zaprli orožniški sodelavca roparja in tata Kodra Antona Kočevarja iz Knežje vasi, kateri ima na vesti tudi več ropov, ki sta jih izvršila skupaj s Kodrom. Je še mlad fant in po poklicu mehanik, ki se pa ni držal svojega obrta. V Dobrniški župniji močno mrjo in je bilo na en dan kar 6 oseb na mrtvaškem odru, med temi 94 letni Špelj iz Vrbovca.

V župniji Trebelno je pogorel 5. apr. vinski hram Franca Rapusa v Zapadežih. Ogenj je nastal po nesreči. Zlato poroko sta praznovala Janez Nose, mlinar in posestnik v Rumanji vasi, župnika Vavta vas, in njegova žena Franciška roj. Princ. S slavljenjem je prišlo poleg treh hčera z njih možmi in sina gosodarja na domu in njih številnimi otroci tudi mnogo prijateljev. V duhu pa je prisostvovala tej redki in lepi slavnosti njuna hči s. Dominika, ki je v samostanu šolskih sester de Notre Dame v Smihelu pri Novem mestu.

Na Raki so odšli v večnost 87 letna Tomažinova Alenka, 82 letni Janez Radežič na Površju, v Zalokah pa je umrla nenadne smrti 75 letna Terezija Zabkar. Zvečer vel. četrтка so čutili na Raki rahel potresni sunek.

V Št. Vidu pri Stični je umrl najstarejši faran Janez Žurga iz Št. Pavla.

V Boštanju ob Savi se je

preselil na velikonočno nedeljo nepričakovano v večnost Anton Brinovec iz Radne. Zjutraj je bil še pri procesiji in sv. maši, pozno zvečer pa je stopil nenadoma pred večnega sodnika.

Tudi v Leskovcu pri Krškem letos smrt izredno pogosto obiskuje farane. Na velikonočno nedeljo so zvonovi kar trem naenkrat zvonili. V ponedeljek so pokopali 24 letnega Karla Voglarja iz Selc, tihega in mirnega mladenčca, ki je veliko pretrpel.

11. marca pa je umrl mladenič Ivan Kadunc iz Brezja pri Grosupljem.

Tudi na Kopanju gospodarji letos smrt kruto, kjer imajo letos že 11 mrličev, ko jih imajo druga leta včasih celo leto komaj toliko. Razsajajo med otroci posebno ošpice, med odraslimi pa hripa, ki se je oglasila skeraj v vsaki hiši. 1. aprila so imeli kar 3 mrliča naenkrat. Med umrli mi je bila tudi Marjana Virant, roj. Starec, Spančeva mati s Spodnje Slivnice, ki je dosegla starost 76 let.

V Št. Petru pri Novem mestu je umrl na veliko soboto 8. apr. po dolgem bolehanju Franc Veber, posestnik iz Št. Petra, ki je bil dolgoleten kočijaž in oskrbnik na posestvu u grofa Margherija v Starem gradu. Po rodu je bil iz Štajarskega.

Veliko soboto je uničil egenj gospodarsko poslopje Martina Jordana iz Koprivnika pri Kostanjevici.

Tudi na Raki je pobrala letos smrt že nenavadno veliko ljudi, posebno starih. Med drugimi je tudi umrl 83 letni Andrej Duš iz Zabukovja, na Površju pa je odšla v večnost 80 letna Ana Lekše.

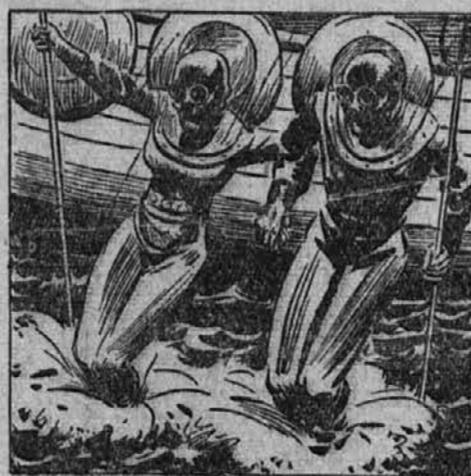
20. aprila je umrl v ljubljanskem Leonišču po daljšem bolehanju g. Jožef Šolar, župnik v Žalno. Rojen je bil l. 1871 v Kropi na Gorenjskem Služboval pa je kot kaplan v Leskovcu, v Boštanju in St. Jerneju na Dolenjskem in v Starem trgu pri Ložu na Notranjskem, kot župnik pa 16 let na Lipoglavem in 19 let v Žalno. Truplo njegovo so prepeljali iz Ljubljane v Žalno, kjer je bil 22. apr. pokopan.

Vreme imamo v tem mesecu, aprilu, izredno suho in brez padavin. Pregovori pravijo sicer o njem: mali traven ima 9 vremen na dan, mali traven spodi kmeta sedemkrat na dan s polja, aprila je za vsakim grmom dež in sonce. A letos? Samo 18. apr. je nekaj malega deževalo, drugači pa do danes, 22. aprila, nismo dobili ne kapljice dežja. Zato imamo prav občutljivo sušo. Skoraj vsi vodnjaki so brez vode in jo morajo ljudje voziti iz Temeence, kateri se pa tudi že pozna suša. Velikonočne praznike smo imeli prav lepe, sončne pa tudi tople dni, vsaj je kazal toplomer pop. v senci celo čez 23 C topline. Kako toplino smo imeli, nam spručiye tudi to, da je ubil veliko soboto dop. Ostanek — Opara v Mačkovcu, ko je vozil gnoj na njivo, 3 gade, ki so se greli na soncu. I. Šašelj

"TARZAN IN PREPOVEDANO MESTO"

(106)

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

Ko so ti na ladji videli, da gre proti njim šest do zob oroženih atharijskih ladij, da jo vjamejo, so bili prepričani, da za nje ni več nobene resitve. Tudi Tarzan je spredel, da jih ne čaka drugega kot smrt. Ker sta bila Helena in Herkuf pod njegovim varstvom, je moral nekaj ukreniti.

Naglo jima je zapovedal, da sta se oblekla v nepremičljivo obleko ptomov in tudi sam Tarzan je napravil isto. Ko so bili oblečeni je pograbil Heleno za roko in tako sta skupaj skočila čez krov v vodo. Herkuf pa za njima. Kmalu na to jilit je že zgrnila temna voda skrivnostnega jezera Hovrus.

V tem je Thetan ugasnil na ladji vse luči in v temi pobegnil pred preganjalci. — Tarzan in Helena sta za roke se držaje hodila po dnu jezera in zaradi teme nista mogla zapaziti Herkufa, ki jima je sledil. Šele naslednje jutro, ko se je zdanilo, so se zopet vsi trije sešli skupaj in potovali naprej.

Tarzan je imel svoje načrte, kaj bo vse napravil, dobro uravnane, toda ti načrti so bili drzni in silno nevarni. Nameraval je, da Heleno kje skrije v tej divji podvodni pokrajini, on in Herkuf se pa podata dalje, da rešita Heleninega brata Briana in Lavaca, ki sta ostala še v Bruilorjevem templu.

POZOR! Pogledj na številke poleg naslova in imena. Ako ti je nazovine potekla, obnovi jo in pomagaj listu!

Beseda o tem in onem

ODGOVOR GARDNU

Frank Kovačić, član dr. Najsv. Imena, Euclid, Ohio.

(Konec)

Dokler je zdravje, moč, mladost, vaši nauki tako blagodejno božajo uho. Toda ko pride bolezen ali celo smrt, vsi vaši "blagodejneči" nauki pridejo ob veļjavo. Kadar pride zadnja ura, ko človek najbolj pomoči potrebuje, tedaj vaše "resnice" kapitulirajo na čeli črti. Treba je iskati pomoči tam, kjer (kot vi trdite), je samo humbug, raketirstvo doma — v resnicah katoliške Cerkve. Ker malo jih je, ki bi si upali brez tolažil svete vere iti skozi vrata večnosti.

"To korumpiranost, katere je mnogo v vseh cerkvah in verah, največ pa v katoliški..." Lahko ste veseli, ko niste več član "korumpirane" cerkve! Kakšna visoka čast vas je doletela! Sedaj ste član uredniškega štaba Prosvete. A mi, ubogi katoliški "bigoti"! Res nismo vedeli, dokler nam niste vi pojasnili, da je tako nizkotno biti veren ter živeti po načelih sv. vere. Po vašem mnenju veren človek ni več za med človeško družbo. In vendar tudi članstvo vaše organizacije je katoliško. Ali se vi prav nič ne sramujete živeti delno na račun verskih "bigotov"?

SNPJ ima tudi "resnice", principe, stokrat boljše od katoliških — njene obrede — njene voditelje! G. Garden, nekaj tu ni v redu. Ali ne poznate "resnice" vaše organizacije, ali po vam niso znane resnice naše sv. vere. Samo domnevati, to se ne pravi še vedeti. Ako vam je kaj na tem, kako najti resnico, pogledajte se v nauke sv. vere. Mogoče najdete resnico ter se povrnete k naukom, ki jih je vam vaša pobožna mati vsadila v srce.

Kaj je življenje? Čemu živeti? Kaj je smisel življenja? Moderna znanost in filozofija ne pozna odgovora na ta vprašanja. Moderni človek si pred njimi v strahu pred spoznanjem resnice zakriva oči. Zato pa tudi brez upa blodi v temno noč negotovosti. Zato piše pesnik Heine:

V noči stoji ob morju širokem mladenič, mož,

prsi so polni otožja, glava prepolna je dvomov;

in z mračnimi usti vprašuje valove:

O, rešite mi uganko življenja, kaj je človek?

Odkod prišel je? kam gre? Kdo je nad zvezdami?

Valovi pluskajo v večnem šumenju,

veter veje, oblaki bežijo, zvezde svetijo mirno in mrzlo. In odgovora čaka norec.

ZA NAŠE GOSPODINJE

KO TULIPANI CVETO

Prvo zlahtno pomladno vrtno cvetje je tulipan. Tulipan je bil že zdavnaj poznan in negovan v Perziji, kjer je bil še v srednjem veku zelo priljubljena cvetka v haremskih vrtovih. V Evropi so ga najprej gojili Nemci. Leta 1559. ga je prinesel v Avgsburg nemški poslanik v Carigradu, baron Bussbek. Nekaj desetletij pozneje so imeli avgsburški bogataši Fuggeri že cele vrtove tulipanov. Od tedaj pa do danes je bil tulipan v Nemčiji modna in izvoljena cvetlica.

Trezní in praktični Nizozemci so se zanimali za tulipan kot za rastlino, pri kateri je mogoče dobro zaslužiti. Leta 1634. so ga začeli splošno gojiti. Še danes gojitelji tulipana na Nizozemskem sijajno zaslužijo, zlasti, ako se jim posreči

Odkod in kam? Norec je, kdor čaka odgovora. Ne vemo in nikdar ne bomo vedeli. Tako vsaj pravi moderni človek.

Odkod smo? Kam gremo? Ta vprašanja zahtevajo resnega odgovora tudi od modernega človeka. A ta zapeljan kriči: čemu se truditi? Mi resnice ne moremo spoznati.

V moji deželi ni cest, na mojem nebu ni zvezd, v mojih očeh — tema, v moji duši — bolest.

(O. Župančič)

Tako je pesnik Župančič orisal vedno stanje modernega človeka, ki ne najde poti k luči. Njegova pot je blodnja po čarovnem krogu. Sonce sije, njega žge. Celó svoje sence ne vidi več, da bi po nji našel smer. V daljavi zvone zvonovi, a on jih ne sliši.

Mi katoličani pa se hočemo potruditi za lepše upe kot moderni človek. Kajti naš cilj in naša sreča ni v stvareh na zemlji, ampak večno blaženstvo in sreča v Bogu. "Bog je človeka k sebi ustvaril", je zapisal veliki sv. Avguštín, zato je naše srce nemirno, dokler ne pride k Njemu. Šele v Bogu se odpočijemo, šele pri Njem utešimo naše hrepenenje po veliki sreči. Le pot k Bogu je prava pot k veselju in sreči. Na to pot, ki nas je nanjo povabil božji Izveličar z besedami: "Vstopite skozi ozka vrata, zakaj široka so vrata in prostorna je pot, ki drži v pogubo, in mnogo jih je, ki v pogubo po njej hodijo. Kako ozka so vrata in tesna je pot, ki drži v življenje in malo jih je, ki jo najdejo." (Matt. 7, 13-14.)

Ker ste v dvomih, če v resnici jemljete svojo vero za resno, namreč clevelandski katoličani, mi, ki spadamo v Zvezo društev Najsv. Imena, širimo smrad... povem vam naravnost, da celo vi vidite vse naokrog le rdeče, bi morali priznati, da je vera globoko vsidrana v marsikaterem navidez mladem katoličanu. Samo malo spodbujalnih besed je potreba, pa se takoj dožene, da kljub vaši agilni propagandi še niste vse pridobili za vaše "nauke". Kar se pa nas tiče, pa kljub vašim zmerjanjem ne bomo naše verske resnice prav nič manj svete kot so dozdaj. Svoje življenje hočemo tako urediti, da bo v skladu z božjimi postavami. Svoje versko prepričanje bomo kazali tudi na zunaj ter ako bo potreba, pa tudi v živi in tiskani besedi zagovarjali.

vzgojiti kako novo vrsto. Cene takih redkih zlahtnih vrst so izredno visoke. Vzgojitelj vrste "Semper Augustus" je n. pr. dobil za čebulico tega tulipana 13. holandskih goldinarjev, a za čebulico vrste "Vice-roi" je prejel lastnik 24 mernikov pšenice, 48 mernikov rži, dva soda vina, štiri bike, štiri sodčke piva, dve pinji sirovega masla, dva metrska stota sira in srebrn pokal. Vrednost rastiine je kajpada odvisna od njene rasti in barve cvetne čaše. Prebivalstvo Nizozemske tekmuje v mrzlični gorečnosti, kako vzgojiti čim več in čim lepše vzorce. Med bankirji in veletrgovci kakor nižjimi uradniki in delavci ima ta "tulipomanija" svoje privržence. Kdor nima svojega koščka sveta, si pomaga s cvetličnimi lonci, zaboji

ANGLEŽI SE URIJO

Prizor na neki londonski ulici, kjer častniki kažejo moškim najnovejša orožja, da jih navdušijo za prostovoljno prigrisitev v armadno službo. Zdanji teden je vlada odredila odvezne nabore.

in škatlami. Seveda zaslužijo spriči take tulipomanije tudi izdelovalci in prodajalci lončne robe. Lastniki večji vrtov in nasadov pa delajo kakor povsod tudi na debelo. Obveznice za dobavo vseh mogočih vrst in množin prehajajo iz roke v roke in rodijo nečedno spekulacijo. To so čisto svojevrstne delnice in "loterijske srečke". Po podatkih starih kronistov je bilo že XVII. stoletju za približno deset milijono holandskih goldinarjev takih delnic. Vsa večja mesta severne in južne Nizozemske imajo tudi posebne tulipanske borze. Taka borza je stala v belgijskem mestu Bruggeu v palači bogate rodbine van der Borse. Po imenu lastnika te palače je dobila nemška beseda "Börse" svoje ime.

Nečedna spekulacija s tulipanskimi delnicami je zavzela take mere, da je bila leta 1637. nizozemska vlada prisiljena izdati prepoved trženja z njimi. Navzlic temu pa je srečen vzgojitelj kake nove vrste še vedno prejel ogromno nagrado. Kronika mesta Haarlema hrani tale zanimivi opis slovesnosti, ki se je vršila ob priliki vzgojitve neke izredno redke in dotlej nepoznane vrste črnega tulipana: "Dne 15. maja 1637. leta se je razvil po haarlemskih mestnih ulicah veličasten sprevod. Na čelu sprevoda je stopal predsednik Društva nizozemskih vrtnarjev v spremstvu predstaviteljev znanstvenih zavodov in mestnih vojaških in civilnih oblastev. Za njimi so štiri člani Vrtnarskega društva na krasni nosilnici, okrašeni z belim zlato izvezanim baldahinom, nosili dragoceno vazo s šopkom črnih tulipanov. Za nosilnico je stopal srečni vzgojitelj te nove vrste, zraven njega pa so nosili usnjato vrečo, v kateri je bila nagrada 100.000 holandskih goldinarjev, ki mu je jih je podaril za njegovo delo mestni svet. Na trgu pred mestno hišo je bil postavljen poseben oder. Ko je sprevod dospel na trg, je dvanajst belo obločenih haarlemskih deklet odneslo vazo s

PRIPRAVA NEKATERIH JEDI

Paradižnikova juha z makaroni

V kozici dušiš na žlici masti dva srednje debela paradižnika in eno na tenke rezine zrezano čebulico toliko časa, da čebula zarumeni in da se paradižnik zmehča, potem pa prilij dva kvorta tople vode. Vse skupaj naj se kuha kake pol ure, nato dodaj prežganje iz ene žlice masti in moke. Ko je vse skupaj že nekaj minut vrelo, precedi to juho in deni vanjo pol funta kuhanih in odcejenih makaronov. Ko je vse skupaj še enkrat prevrelo, je juha gotova.

Zvita ledvična pečenka

Vzemi štiri funte telečje ledvične pečenke, odstrani ledvico, potegni kosti in jih položijo v ponev ali v kozo v kateri boš pekla pečenko. Meso nadrgni s soljo in ga položi za nekaj časa na stran. Medtem drobno sesekljaj košček čebule, zelenega peteršilja, košček prekajene slanine in pest ali dve dobro osnaženih gob. Vse to deni v kozo, v kateri si spenila žlico presnega masla, da se malo prepraži. Zdaj vzemi

meso, ga še prereži in potolci kolikor moreš na tanko, ne da bi ga raztrgala. Namaži ga po notranji strani s pripravljeno zmesjo, povij ga trdo skupaj in poveži, položi na kosti, katere si poprej potegnili ven, polij z vročo mlačjo in peči kot vsako drugo pečenko. Ko je že skoraj pečeno odlij mast, prideni košček presnega masla in če treba malo juhe. Zrezano polij s sokom v katerem se je peklo.

PRAKTIČNI NASVETI

Emajlirane posoda rada razpoka, če vanjo vliješ mrzlo vodo, dokler je posoda še vroča. Če hočeš, da boš imela emajlirano posodo dolgo časa kakor novo, pusti naj se prejšladi ali pa nalij vanjo tople vode in šele počasi prilivaj mrzle.

Duh po tobaku spraviš iz sobe, če obesi v sobo veliko mokro gobo. Goba pa mora biti mokra toliko časa, da duš po tobaku izgine.

TO IN ONO

DRUGI "DON BOSCO"

Italijanski listi poročajo, da bodo v Valsalisu v kratkem odkopali telesne ostanke prvega don Boscovega naslednika in za njim vrhovnega predstojnika salezijancev don Michaela Ruez in jih pokopali v kriпти Marijine bazilike v Turinu. Pri kongregaciji obredov pa se je že začel postopek, da bi bil don Ruz pristet blaženim. Njegovi častilci pričakujejo, da bo kmalu dosegel čast oltarja. Še za njegovih živih dni se ga je prijel časten priimek "drugi don Bosco".

JAPONSKA NE OGROŽA JUDOV

Tokio, Japonska. — Na neki politični konferenci se je zun. minister Arita zadnji tokrek izrazil, da nima japonska vlada nikakih načrtov za pritisk na Jude, češ, da ne mara podoben trenja z drugimi državami, kakor ga je ustvarila Nemčija z zatiranjem Judov. Uživali bodo, je dejal, iste pravice, kakor drugi tujezemci.

NEMŠKI LETALCI ZAPUSTE ŠPANIJO

Burgos, Španija. — Nemški letalci, ki so pomagali generalu Franku med civilno vojno, nameravajo v kratkem oditi domov, kakor se poroča iz vladnih krogov.

ŽENE KAMENJALE MOŽA

V Natálu je bila na sporedu sodna razprava, kakršne justica gotovo še ni imela. 500 zamork so obtožili, da so umorili nekega moža. Ta mož je napadel zamorskega poglavarja Šembeja, ki ga njegovo plemo zelo čista. Po vsej priliki ga posebno čislajo ženske, kajti kakor furije so se vrgle na napadalca in ga s kamni ubile. Njegovo truplo so odkrili pod pravo goro kamnov.

DENARNE POŠILJATVE

nakazujemo za Jugoslavijo, Italijo in vse dele sveta po dnevnem kurzu. Prejemniki dobijo denar na dom po pošti. Včeraj so bile naše cene:

ZA DINARJE:	
Za \$ 2.40.....	100 Din
Za \$ 4.70.....	200 Din
Za \$ 6.80.....	300 Din
Za \$ 10.70.....	500 Din
Za \$ 21.00.....	1000 Din
Za \$ 41.00.....	2000 Din
ZA LIRE:	
Za \$ 6.30.....	100 lir
Za \$ 12.00.....	200 lir
Za \$ 22.00.....	500 lir
Za \$ 57.00.....	1000 lir

Vse pošiljatve naslovite na:
JOHN JERICH
1849 W. Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

KRALJEVSKI OBISK

Norveška prestolonasledniška žvojica, Olav in Martha, ki sta točasno na obisku v Zed. državah.

NA OBISK V STARO DOMOVINO

OPLENAC

(Piše Mrs. Josephine Erjavec) Joliet, Ill.

(Nadaljevanje) — Popolne dne istega dne smo se zbrali pred hotelom "Moskva", kjer so nas že čakali številni avtomobili, da nas odpeljejo na Oplenac, kjer je grobnica kralja Aleksandra. Po štiri do pet oseb smo se vsedli v vsak avto in se začeli pomikati proti Oplenacu. Kmalu je bil stoini Beograd za nami. Na poti nam je bilo pokazano bivališče kraljice Marije, kjer stanuje s svojimi otroki, oziroma sinovi. Nikdar v življenju si nisem mislila, da bom kedaj tako blizu te kraljeve palače. Palača je precej na hribu, odkoder je krasen pogled na mesto Beograd. Ni mi pa znano, če se je kraljica tedaj nahajala v palači, kajti kakor je nam znano iz številnih poročil, kraljica Marija po navadi prebije poletje na našem Gorenjskem, na Bledu. — Z mano so sedele v avtomobilu ga. Matilda Novakova iz Beograda, uradnica raznih društev, potem ga. Kovach iz Brooklyna, N. Y., Nežika Lahnova iz Clevelanda, O. in moji heerki,

Vožnja na Oplenac je trajala tri ure. Pot se je vila v serpentinah navzgor po hribu in le dober ter vajen voznik lahko malo bolj brezskrbno požene avto, kajti pot je precej nevarna. Večkrat nam je zaprlo sapo, ko smo na ovinkih naglo zavili. Toda, ker smo imeli spretnega voznika, ki je znal vsa pota, smo se brez potrebe razburjale. Ker je bila torej pot precej dolga, smo si med potjo pripovedovale zgodovino našega življenja. Posebno ga. Matilda Novakova je vedela na posebno zanimiv način opisovati doživljaje svojega življenja. Še kot mlada deklica je bila begunka iz Gorice, kjer je bila rojena in vzgojena. Starši so ji kmalu po svetovni vojni umrli in tako si je morala sama iskati kruha. Kot toliko drugih, je vojna tudi njo poglala po svetu. Tako je služila leto za letom, dokler se ni poročila. — Nadalje nam je pravila o grozotah Italijanov izza časa svetovne vojne in ob enem dodala, da želi, da bi vojne nikdar več ne doživela. — Dalje nam je znala silno živo opisovati Beograd in zlasti delovanje na raznih kulturnih poljih. Pravila nam je, da je najmanj 50.000 Slovencev in Slovenk iz Slovenije stalno naseljenih v Beogradu. Tukaj namreč imajo mnogo lažje življenje, kot bi imeli v Sloveniji. Dež je že med potjo začel padati in tako smo med potoma izgubili izpred oči avto v katerem so se peljale Mrs. Prislund, Novak, Zakrajšek in druge odlične srbske dame, katere so vodile celo skupino. Toda, ko naj smo izstopili, že nam začel kažejo: "Sedaj pa kar gori!" No in tu so nas čakali v restavraciji, ki je blizu vhoda v grobnico, kjer se nam je gorki čaj prav priljeval. Kmalu se je nekoliko zjasnilo in podamo se proti grobnici. Od daleč izgleda kot kaka velika srbska katedrala. Cela zgradba je bila zgrajena v sedmih letih. Začeli so jo zidati leta 1912, toda vojna je delo ustavila in tako so potem nadaljevali z delom v letu 1925 in končno je bila zgradba dovršena leta 1932. — Že od daleč zagledamo stražnika, ki se nam približa, da vidi, če nimamo pri sebi kak prepovedan predmet, s katerim bi ne smeli v grobnico. Vzel nam je

naše aparate za slikati, kakor tudi kamero za premikajoče slike, kar smo pa seveda dobili nazaj, ko smo se povrnili iz grobnice. — Notranjščina je krasna. Tako dragocenih slik po strôpu, stenah in po tleh, še nisem videla. Vse delo je izvršeno v mosaiku. Ni torej prav nič čudno, da je vzelo toliko let, predno je bilo izgotovljeno. Takoj pri vhodu smo se vpisali v spominsko knjigo; ime, naslov in od kod smo. Seveda smo bili tudi radovedni in smo malo listali po knjigi kdo je že vse bil tukaj iz Amerike pred nami in zagledali smo več imen. Ko smo tukaj končali, se podamo po stopnicah v grobnico pod cerkvijo. Tudi ta del nas je očaral, kajti tudi ta del krasi fino mozaično delo, katerega so morali delati zelo večji delavci, da so tako lepo vdelali te kamenčke. — V grobnici je že 18 članov kraljeve rodbine. Videli smo grob kralja Petra I., dalje grob kralja Jurija in druge. Največjo pozornost smo pa posvečali kraju, kjer je spal večno spanje kralj Aleksander. Tukaj vedno, po dnevi in po noči gori luč njemu v trajen spomin. Poleg njegovega leži njegova mati. — Glavna predsednica je ob tej priliki položila v imenu Slovenske Ženske Zveze krasen venec k zgjavju. Tukaj vsi poklekne mo in pomolimo za večni mir umrlega kralja Jugoslavije. — Naj še omenim, da je v tej grobnici prostora še za 12 oseb in cela stavba je privatna last srbskih vladarjev.

Ko pridemo na prosto, so nam voditelji namignili, naj bi šli pogledat še v kraljevi muzej, ki je posvečen spominu pokojnega kralja. Odzvali smo se in videli tu venec poleg venca, vsi v zlatu in srebru, ki so krasili krsto pokojnega kralja. Tu zapazim tudi venec z ameriške zastavo, kateri je bil podarjen od našega predsednika v imenu celega ameriškega naroda. Videli smo tudi krasen velik venec, dar ameriških Slovencev. Vsi ti veneci, katerih je zares veliko število, stanejo v denarju \$3,000.000.

Skoraj je že bila noč, ko smo se podali nazaj v avtomobile. Toda, predno smo mogli nadaljevati pot, smo se morali odzvati povabilu neke odlične srbske dame, da nas po svojem običaju pogosti. Tako smo se morali voziti nazaj v trdi temi, po istih nevarnih serpentinah, pa smo srečno prišli v Beograd. Predno smo pa bili v središču mesta, se ustavimo pred neko restavracijo, kjer so nam po naši želji servirali večerjo. Tukaj na prostem smo vsi skupaj v družbi naših spremljevalcev še enkrat skupaj obedovali. Ciganski orkester nam je pa igral razne lepe komade, med njimi tudi ples kolo, katerega so se udeležili tudi naši vozniki. — Za pozno ponoči smo dospeli v hotel in se poslovili od naših spremljevalcev, ki so bili cel dan tako ljubeznivi z nami in tako postrežljivi. Končno smo se podali k počitku. Še poprej pa smo dobili od našega vodnika Mr. Zakrajška poročilo, kedaj drugo jutro vstanemo, kajti vlak, ki nas popelje v Sarajevo, ima za nas že rezervirane sežede. To je pa pomnilo za nas le malo ur spanja. Kaj vse smo doživeli naslednji dan, vam pa sporočim prihodnji teden.

NA PRODAJ

hiša, "cottage", iz opeke; šest sob, kopalnica, centralna kurjava, garaža za dva avtomobila, na 1945 W. 21st Pl. Chicago.

"Podkrnoški gospod"

Dolores Wieser:

— ROMAN —

Poslovenil Janez Pucelj.

Hlastno se okrene mladi proš in stopi v vežo. Pokaže na klop za vrati in je, kot bi trenil — sam ne ve kako — gori v spalnici.

Tam se sesede na nizki rob postelje in si zakoplje prste v kolena

Široko razprte, prestrašene oči mu plavajo v solzah, ki jih z vso silo golta vase, pa se jih vendarle ne more ubraniti.

Jakob Kališnik da je mrtev — Kališnik mrtev!

Je Lenartu, kakor da je v temnem svetu ugasnila najsvetlejša luč. Kdo mu naj zdaj kaže pot?

Lenart plane kvišku. Ne more doumeti, zakaj so mu spreletele ude groza in bolest in čudna tesnoba. Stisne zobe in hoče k vratom, da bi pogledal po mladem duhovniku; toda sredi sobe ga spet premore bolečina. Zdaj ne bo ozka glava hrabrega borca nikdar več pogledala izza obrambnega zidu — nikdar več ne bo dejal: Pridi k meni, Lenart, kadar ti bo česa treba!

Zdaj mu ne bo nihče več govoril o visokih rečeh in nikogar ni več, ki bi bil tako velik in dober, da mora človek poleg njega pozabiti vse, kar je malenkostnega. Nikogar!

Z razstrtim ihtenjem nasloni Lenart glavo ob križ v oknu. Težko in temno, enako valovom mračnega jezera, udarjajo glasovi daljnega mrliškega zvona ob gore. In v raztrgani koroški deželi se začneja veliko žalovanje.

V stolnici Marije gosposvetske tle rumene sveče okrog mrtvaškega odra, ki leži na njem mrtvi župnik. Bledi obraz mu leži na oguljenem škrlatastem podzglavniku; brokatna mašna obleka mu pada togo in zlomljeno ob suhem truplu, roke pa se mu oklepajo križastega mečevega ročaja.

Ljudstvo šepeta okrog odra, zdihuje in moli. Tiho prihajajo in odhajajo ubogi, ki z bledimi ustnicami voščijo svojemu pomočniku večni mir; brezdomi vojaški najemniki, ki si mrkega obraza trkajo na strgane jopiče, in dosti, dosti otrok. Tudi meščani in gospodje svetniki in vitezi prihajajo; resno zro v voščeni obraz, ki je tako neskončno tih in daljen. Med gospodo je marsikdo, ki bi spečega tako rad še kaj vprašal — in drugi, ki bi ga radi zaradi česa prisili odpuščenja. Toda Jakob Kališnik ne sliši nikogar več.

V črno pregrnjenih stolih v koru kleče prelati iz okolice in kanoniki gosposvetskega kapitlja. Moliijo oficij za mrtve. Hripavi glasovi jim odjekajo žalostno od sten.

Lenart je nekaj časa klečal v eni prvih klopi, pa ni mogel več poslušati enakomerne molitve. Vstane in gre iz cerkve na dvorišče, kjer v križnem hodniku že trgajo plošče iz tal za novo grobnico. Drobne dežek mršči v travo. Na stebru gori rdeča svečka.

Lenart se nasloni na kostnico in vne-marno opazuje ljudi, ki šepetajoč prečkajo dvorišče. Niti ne vidi, da obstane ta trenutek sredi pota majhna postava v širokem plašču z oglavnico, ki ji skoraj popolnoma zagrinja glavo, in nato oklevaje prihaja proti njemu. Šele ko ga iz lodnaste oglavnice pozdravi boječ glasek, povzdigne Lenart oči:

"Katica?"

"Menda; Bog te sprimi, Nartej!" ponovi deklica in mu pomoli ročico.

"Kaj počneš tukaj?" vpraša Lenart razmšljeno.

"K mrliču sem prišla molit — oče in Kristov počakata pogreba, jaz pa grem zdaj spet domov."

Lenart prikima, preden je deklica izgovorila. To jo malce oplaši. Tudi črna obleka ji dela Lenarta tuje: tako velik je videti v njej — in skoraj bled. Morda mu ni bilo prav, da ga je ogovorila na tako žalosten dan?

"Kako pa se tebi kaj godi?" vpraša Katica čez nekaj časa.

"Meni?" odvrne Lenart.

Ne reče ničesar več; gleda ji samo s potemnelimi očmi v obrazek, ki je obrnjen k njemu milosrčno kakor obraz naše ljube Gospe. Od iskrenosti njenega pogleda se mu togost nekoliko otaja.

"Kališnika je škoda!" sune iz sebe.

Katica žalostno prikima. Ne more sicer prav razumeti, kaj da je Lenartu tako hudo po starem možu, vendar ji zveni iz njegovega glasu velika žalost.

Ne ve, kaj naj bi na to odgovorila; vendar se ji Lenart tako silno smili — tako silno smili!

Drget spreleti Katici ude. Da bi si zdaj upala, tedaj bi stopila na prste in pogladila Lenarta po laseh — mu poljubila roko in mu rekla — — —

Morda bi se potem lahko razjokal — — — Toda to bi bila vendar grozovita predrznost! Katica se ustraši sama sebe. In ko začne zdaj zvonovi spet tožiti, reče le boječ:

"Močno ga obzvanjajo — kakor kadar cesar umrje."

Lenart prikima.

"Zdaj moram iti," reče in si tesneje nategne pas. "Bog te obvari, Katica! In lepo mi pozdravi očeta!"

"Bog te obvari, Nartej," odvrne deklica in mu stisne z malimi prstki rjavo šapo. "Pridi spet kdaj k nam! Se kar nič več ne pokažeš!"

In ko je že šel nekaj korakov, zdrzne Katica še enkrat za njim in ga poprosi s povzdignjenimi ročicami, medtem ko ji okrogla lica poblede kakor slonova kost.

"In — Nartej — — ne smeš biti žalosten! Nartej — — sicer bom morala venomer jokati — — Nartej — —"

Lenart se okrene nazaj k njej, na pol začuden in na pol ginjen.

"Si dobrega srčka," meni in se ji nasmehlja. "Nisem žalosten — žalost je za ženske. In jokati že celo ne smeš, bi bilo škoda tvojih lepih očk!"

Podasta si še enkrat roke.

"Srečno hodi, Katica!" ji vošči Lenart, glas mu zveni toplo in dobro. Katici za-trepeta srce, tako ji je hudo!

Postoji še ob stebru z lučjo, ko je Lenart že zdavnaj izginil v cerkev. Nato se odpro velika vrata.

Pred glasno molečim tropom mrliške bratovščine se ziblje križ in za njim se sliši, kako poje duhovščina "mizerere".

(Dalje prih.)

Vsak teden en dopis, naj bo geslo vsakega dopisnika "A. S.!"

S.P.D. sv. Mohorja

Jstanovljena 31. decembra, 1921. Inkorporirana 12. oktobra, 1923.
SEDEŽ: CHICAGO, ILLINOIS.

Odbor za leto 1939:

Predsednik: Jos. Zicherl, 2001 W. 19th Street
Podpredsednik: John Mlakar, 1925 W. 22nd Place.
Tajnik: Jos. J. Kobal, 2113 W. 23rd Street
Blagajnik: Jos. Oblak, Jr., 2313 So. Winchester Ave.
Zapisnikar: Karolina Pichman, 2326 So. Wolcott Avenue
Duhovni vodja: Rev. Alexander Urankar, OFM.
Nadzorniki: John Densa, 2730 Arthington Ave. — Theresa Chernich, 2024 W. Coulter St. — Frank Dolenc, 2015 W. Coulter St.
Porotniki: Peter Coff, 1830 W. Cermak Road, — Math Hajdinjak, 2017 W. 21st Place — Louis Duller, 2241 So. Wolcott Ave.
Družbeni zdravnik: Dr. Jos. E. Ursich, 2000 W. Cermak Rd.
Vratar: Charles Medic, 1844 W. 22nd Place.

Uradno Glasilo: "Amerikanski Slovenec".

Družba zboruje vsako prvo nedeljo ob 1:30 popoldne v cerkveni dvorani sv. Štefana, na 22nd Place in Lincoln ulici.

Družba sprejema v svojo sredo moške in ženske od 6. do 45. leta starosti. Pristop v Družbo je samo en dolar. Družba plačuje \$7.00 na teden bolniške podpore, za kar se plačuje po \$1.00 na mesec mesečnine, in nič v slučaju, ako član umrje. To je izvanredna ugodnost za vsakega Slovenca v Chicago. Rojaki, pristopajte v to domačo družbo!

Za vsa pojasnila glede Družbe in njenega poslovanja se obrnite na družbenega tajnika ali pa predsednika.

IZ URADA SLOVENSKE PODP. DR. SV. MOHORJA CHICAGO, ILL.

Tem potom se Vabi cenjeno članstvo, da se vdeležijo naše prihodnje redne mesečne seje, ki se bo vršila v nedeljo dne 7. maja točno ob dveh popoldan v cerkveni dvorani sv. Štefana.

Sedaj imamo kampanjo za pridobivanje novih članov. Ali ste že dobili Vašega novega kandidata? Na stariše se še posebno apelira, da vpišejo

svoje otroke.

Člani, ki ste zadaj zaostali s svojim asesmentom, ste prošeni, da takoj poravnate svoj dolg.

Naš piknik se bo vršil zadnjo nedeljo v juniju, in sicer na Kegelnovem prostoru. Več o tem pozneje.

Z sobratskim pozdravom,
Jos. J. Kobal, tajnik

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V CHICAGO

Louis J. Zefran

1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611

NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN!

— Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno. — Cene zmerne.

SEMENA — SHEBOYGAN — SEMENA

Velika izbira čistih, zanesljivih VRTNIH, TRAVNIŠKIH in CVETLIČNIH SEMEN; ČEBULNIH SADIK in ČEBULNIH SKUPIN ter POLJSKIH SEMEN. — Tudi izvrstne kakovosti VRTNIH in TRAVNIŠKIH GNOJIL ter HIDRATSKEGA APNA.

Henry Stahl Seed Store

828 Niagara Avenue Telefon 219-J Sheboygan, Wisconsin

Predstavite v a š i m prijateljem "Amer. Slovenca" in jim ga priporočite, da se nanj m. roče!

ŽIVI IZVIRI

je krasna knjiga, ki govori o trdnem rodu Brjanov. Zanimiva povest, ki more vsakega zanimati. Spisal jo je znani slovenski pisatelj IVAN MATIČIČ, ki je spisal knjigo "Na krvavih poljanah".

Knjiga vsebuje 411 strani, tiskana na finem knjižnem papirju, platnice klasično moderno opremljene, vezana v platno.

KNJIGA STANE S POŠTNINO

\$2.00

Naroča se od:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Rd. Chicago, Illinois

Sveto pismo - novi zakon

Vsebuje Sv. Evangelije in Dejanja Apostolov. Knjigo je priredil in sestavil č. g. Jožef Zidanšek, duhovnik lavantinske škofije. Vsebuje 541 strani in je primerne žepne oblike.

STANE S POŠTNINO \$1.00 Naroča se na naslovu:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Rd. Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Frank

Iveri.

Barbičizma še ni konec. Navedal sem, da ga še dolgo ne bo in ga ne bo. Roba preveč hladilno vpliva na razbeljene duše. Od vseh strani se oglašajo, vsak se silno zgraža in ve povedati kako storijo o tem in onem duhovniku. Kakor olje na rane. Da bo sam g. Barbich operiral z barbičizmom, je pač povsem naravno. Glavna točka, brezverstvo je izginila kakor kafr. Postavljajo se sicer z frazerstvom svobodomiselstva, ampak z brezverstvom neóje odkrito na dan. Ostali so le pogrebi in — plača. "Kradejo mrliče", vpijejo. Pa sem vprašal, ali je prišel kak duhovnik v hišo in je ukradel, pa šutijo, dasi je pisanja, da nič kaj. Tudi pogrebi so kočljiva roba, in najbolj kočljiva roba, kadar "ni hodil v cerkev, ni maral za vero". Ali res mislite, da so katoliški duhovniki le figure? Mislite, da bi oni ne vedeli, za kaj gre? "Ni maral za cerkev". Morda res ni maral, žal, da ni. Ampak telefon bi se bil kmalu razbil, ker nisem takoj skočil, da bi šel. In prav je, da bi se bil zvenel kmalu razbil, in da sem moral leteti. Ali naj ne bo pogreba iz cerkve, ker "ni maral za cerkev"? Ali hočete prav vse razumeti, ko nič ne razume-te?

In plača. Glej, glej. V prav sveti pravičnosti razlaga sam g. Barbich sebi in drugim, da "mora vsak duhovnika tudi plačati, ako ga zaposli, in da bi on plačal, ako bi ga zaposlil". G o l a social justice. Kaj pa potem hočete in pišite in se zgražate? Ampak toliko in toliko! Krava in ovca je šla v starem kraju, ko je umrl oče, pravi rdečkarca. In izgleda, da je kravo in ovco požrl le duhovnik. Pa zopet vidim, da "stane tu \$500.00, v starem kraju pa je bilo le \$5.00". Puzzling. In zopet pove v sveti pravičnosti g. Barbich, da mora tudi undertaker živeti. Bežte, bežte. V starem kraju je visela "štola" v zakristiji, da je vsak lahko videl, koliko to, koliko drugo, in večinoma je tudi v Ameriki urejeno. Osemnajst let sem v Ameriki, pokopal sem bolj premožne, ko je bilo vse skupaj do \$3000.00, pa dobil \$10.00, niti centa več, in \$10.00 sem dobil tudi pri manj premožnih, nič več, in mnogokrat sem dobil nič, bolj pravilno, nisem do-

bil nič. Pa sem ob šestih zjutraj odšel in se šele ob desetih zvečer vrnil, in nihče ni vprašal, ali boš hodil, se vozil ali frkal. Bežte, bežte. Ampak vsaj "popi" visoko računajo. Ali je to zadeva kakih "katoličanov"?

Vse se nekam razblini, še prav sveta pravičnost se prikaže, in ves ropot je le, kakor bi šlo za kozjo brado. Ampak ne gre za kozjo brado, gre za tako sila potreben flajštrček na duše pri brezdušnih, in zato se oglašajo iz vseh koncev in krajev, in se bodo še dolgo oglašali, ko so srečno prifurali do — barbičizma.

Vidim, da je nekdo silno ogorčen, ker je govornik na radiju trdil, da je v Španiji zmagalo krščanstvo. Imenuje to srd, hatred. Pravi, da so muslimanski Mavri pobijali kristjane. To naj bi bila zmaga krščanstva? Le počasi, strast je druga. Afriški Mavri in muslimani so nekoč ogrožali vso krščansko Evropo, in to nevarnost so kristjani odvrnili. Francoski Mavri niso bili zaposleni zdaj kot muslimani, edinole kot vojaki. To je velika razlika od tedaj in zdaj. Še več. Prav eden izmed vodij se je izrazil, da je ponosen, ako more on kot musliman braniti vero v Boga (Allaha) zoper brezverce, ateiste. Res niso bili morda španski lojalisti vsi brezverci, ampak stali so pod vplivom ruskih ateistov, ki bi bili izruvali v Španiji krščanstvo do korenin, ako bi jim bilo uspelo, in muslimanski Mavri so pomagali, da se kaj takega ni zgodilo. Vse ne gre na isto kopito.

Obsodba

Pred celjskim okrožnim sodiščem je bil obsojen Jurij Zabukovšek, 52 letni slikarski pomočnik iz Dramelj pri Celju v smrt na vešalih, ker je s ciankalijem zastupil in zadalil 42 letno Ivanko Zakrajšek iz Milanove vrha pri Čabru, da se je polastil njenega denarja. Zločin je bil izvršen lansko leto meseca oktobra.

NA PRODAJ

prostor, kjer je že vpeljana gostilna. Lastnik odhaja iz mesta, zato prodaja zelo poceni. 2300 Blue Island ave., Chicago. Tel. SEEley 9830.

Pregleduje oči in predpisuje očala
23 LET IZKUŠNJE
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure: vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

DR. H. M. LANCASTER DENTIST

2159 West Cermak Rd.
(ogel Leavitt St.)

Tel. Canal 3317
CHICAGO, ILL.

VSI KATOLIŠKI SLOVENC I N SLOV ENKE V CHICAGO

vabljeni, da pristopite k prvemu in najstarejšemu društvu v naselbini,

Dr. sv. Štefana

ŠTEV. 1, K. S. K. J.

Smrtninska zavarovalnina — podpora v bolezni — preskrba dostojnega pogreba — šport za mladino.

Odbor za leto 1939:

ANTON BANICH, predsednik, JOHN PRAH, tajnik
ANTON KREMESEC, blagajnik.